

Problem Davranışlar ve Ebeveynler

- Araştırmalar, çocukların problem davranışlarının arttıkça ebeveynlerin stres seviyelerinin de paralel şekilde yükseldiğini göstermektedir (Miranda vd., 2019; Shawler ve Sullian, 2015).
- Erken çocukluk döneminde anne depresyonu ve çocuk davranış sorunları arasında çift yönlü bir ilişki olduğu vurgulanmaktadır (Baker vd., 2020). Başka bir ifade ile anne depresyonunun çocukta problem davranışların ortaya çıkmasını veya şiddetlenmesini tetikleyebileceği, aynı zamanda çocukta gözlemlenen davranış sorunlarının annenin depresif semptomlarını artırabileceği aktarılmaktadır.
- Problem davranışlara müdahale sürecinde öğretmenler ve ebeveynlerin iş birliği kritik bir öneme sahip olup, kanıt temelli müdahale programlarının uygulanması gerekmektedir (Melekoğlu, 2021).
- Okul öncesi öğretmenlerinin karşılaştıkları problem davranışlara ebeveynler ile iş birliği kurma, çocuğa göre hareket etme, aile eğitimi, ortam değişikliği ve fiziksel ortam düzenlemesi gibi çözüm önerileri sunduğu görülmektedir (Kol ve Tokdakaya, 2022).
- Ev içinde yaşanan problem davranışlar nedeniyle yüksek stres seviyesine sahip ve hayata karşı olumsuz bir bakış açısı geliştiren aile üyeleri için psikolojik destek programları uygulanabilir. (Dirik, 2023).
- Araştırmalar, çocukların davranış sorunlarının önlenmesinde etkili ebeveynlik davranışlarının kritik bir rol oynadığını göstermektedir. Bu bağlamda, olumlu ebeveynlik temelli müdahalelerin öğretilmesini amaçlayan ebeveyn eğitimleri büyük önem taşımaktadır (Mingebach vd., 2018).

KAYNAKÇA

- Baker, C. E., Brooks-Gunn, J., & Gouskova, N. (2020). Reciprocal Relations Between Maternal Depression and Child Behavior Problems in Families Served by Head Start. *Child development*, 91(5), 1563-1576. <https://doi.org/10.1111/cdev.13344>
- Dirik, T. (2023). Özel gereksinimli öğrencilerin ev ortamında sergiledikleri problem davranışlar ve ebeveynlerin kullandıkları önleyici stratejilerin belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimler Enstitüsü.
- Kol, S., & Tokdakaya, U. F. (2022). Özel eğitim kurumlarında görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin çocuklardaki problem davranışlara yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 19(2), 329-341.
- Melekoğlu, M. (2021). Erken çocukluk dönemi tanıltı/ tanısız çocukların ev ve okul ortamındaki davranış örüntüleri ve sosyal yeterlilikleri. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 27(74), 74-102. <https://doi.org/10.14689/enad.27.5>
- Mingebach, T., Kamp-Becker, I., Christiansen, H., Weber, L. (2018). Meta-meta-analysis on the effectiveness of parent-based interventions for the treatment of child externalizing behavior problems. *PLOS ONE*, 13(9), 1-21.
- Miranda, A., Mira, A., Berenguer, C., Rosello, B., & Baixauli, I. (2019). Parenting stress in mothers of children with autism without intellectual disability. Mediation of behavioral problems and coping strategies. *Frontiers in Psychology*, 10, 464.
- Shawler, P.M. & Sullivan, M.A. (2017). Parental stress, discipline strategies, and child behavior problems in families with young children with autism spectrum disorders. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 32 (2), 142- 151.